

Programmabegroting 2026

Versie: Vastgesteld door raad

13 november 2025

Veilig

Portefeuillehouder: E. Boog

Visie & strategisch doel

We streven naar een Diemen waar een ieder zich binnen- en buitenshuis veilig voelt en waarin burens elkaar kunnen aanspreken. Waar de openbare ruimte veilig, heel en schoon is. Waar respect de basisnorm is en waarin de regels gehandhaafd worden.

Visie

De gemeente en haar partners ontwikkelen en voeren veiligheidsbeleid uit met als resultaat afname van criminaliteit en overlast en verbetering van het veiligheidsgevoel en de leefbaarheid. Veiligheid is een kerntaak van de overheid, maar we vragen inwoners, instellingen en ondernemers ook nadrukkelijk mee te werken aan de verbetering ervan. De gemeente speelt een stimulerende en faciliterende rol. We pakken de uitvoering van het veiligheidsbeleid op, stimuleren partners en spreken hen aan op hun verantwoordelijkheid. Waar nodig bewaken we de onderlinge samenhang en treden we sturend op.

Integrale veiligheid is een samenspel tussen gemeente, politie, veiligheidsregio en landelijke overheid. De gemeente bepaalt de doelstellingen van het lokale veiligheidsbeleid (fysieke veiligheid, participatie en preventie van high impact crimes). Deze vullen het regionale en landelijke beleid aan. Naast regionale en landelijke doelstellingen is er lokaal dus ruimte voor specifieke wensen, die we van essentieel belang achten voor het verbeteren van de lokale veiligheid. We bepalen daarnaast ook wat we in het veiligheidsdomein van onze partners verwachten. We hebben als gemeente de regierol in de samenwerking tussen alle betrokken partijen.

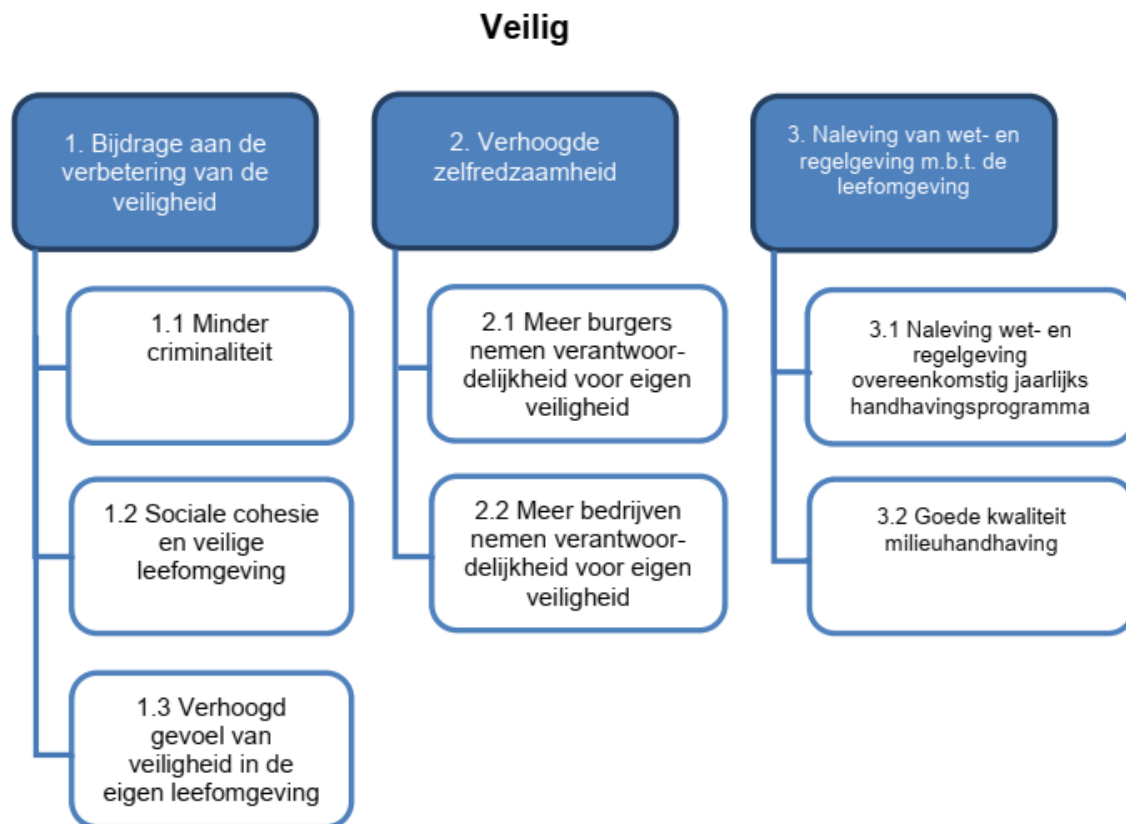
De gemeente draagt bij aan de totstandkoming van het regionaal veiligheidsplan. Dat plan stelden de burgemeesters van de regio Amsterdam-Amstelland vast, nadat de gemeenteraad er een zienswijze op heeft kunnen geven. Het regionaal veiligheidsplan is voor de gemeente een overkoepelend kader. Het biedt de regionale vertaling van het landelijk beleid naar prioriteiten voor de gemeenten in de regio. Deze vertalen we vervolgens naar een Jaarprogramma met concrete inspanningen op ons eigen gemeentelijk niveau.

Op landelijk niveau maken de korpsleiding nationale politie, het openbaar ministerie en de minister van Veiligheid en Justitie afspraken over de landelijke prioriteiten.

Op lokaal niveau is het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2023-2026 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit plan kent de volgende prioriteiten voor Diemen:

- Verder versterken van de aanpak van ondermijnende criminaliteit.
- Extra aandacht voor het voorkomen van misdrijven met grote effecten (high impact crime)
- Meer aandacht voor het voorkomen van digitale criminaliteit.

Doelstellingen in één oogopslag

Kaderstellende beleidsnota's

Regionaal:

- [Regionaal Beleidsplan crisisbeheersing Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland](#);
- [Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland](#);
- [Regionaal Dekkingsplan brandweer Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland \(7a\), Bijlagen \(7b\)](#);
- [Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland](#) (bijlagen);
- [Regionaal Veiligheidsplan](#);

Gemeentelijk:

- [Beleidsnota inzake de vestiging van coffeeshops in Diemen](#);
- [Beleidsregel 13b opiumwet](#);
- [Beleidsregel Aanpak Heling gemeente Diemen](#);
- [Beleidsregel Wet Bibob gemeente Diemen 2018](#);
- [Beleidsregels woonoverlast](#);
- [Draaiboek evenementen 2016](#);
- [Uitvoerings- en handavingsbeleid VTH Omgevingsrecht Gemeente Diemen 2023 - 2026](#);
- [Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022](#);
- [Preventie- en handavingsplan alcohol 2014-2016](#);
- [Prostitutiebeleid 2000](#);
- [Terrassenbeleid 2012](#);

- [Uitvoeringsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht en openbare orde & veiligheid gemeente Diemen 2021](#);
- [Algemene Plaatselijke Verordening 2015 \(APV\)](#) ;
- [Huisvestingsverordening 2021](#);

Autonome ontwikkelingen

Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland

De actualisatie van de begroting 2025 van de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland resulteert in een structurele verhoging van € 40.000 van de bijdrage van Diemen. Deze verhoging bestaat vooral uit de indexering van de bedragen naar 2025.

Daarnaast is door het hanteren van een nieuwe indexatiemethode vanaf 2026 sprake van een structurele verhoging van de jaarlijkse bijdrage. Door het aanpassen van deze indexatiemethode is in de conceptbegroting 2026 van de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland een indexatie van de bijdrage voorzien van 5,07%, wat neerkomt op een structurele verhoging van de bijdrage met € 100.000. Door deze nieuwe indexatiemethode is er geen tussentijdse bijstelling gedurende het jaar meer nodig. In totaal derhalve een stijging van de jaarlijkse bijdrage van € 140.000.

Nieuwe ontwikkelingen

Intensivering aanpak ondermijning

De gemeentelijke veiligheidstaak wordt ingevuld op basis van het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2023-2026 (Verder bouwen aan een veilig Diemen).

De dagelijkse praktijk laat zien dat de ondermijningsaanpak tegen haar grenzen aanloopt. Het aantal zaken neemt toe en de complexiteit groeit. Zowel op het gebied van toezicht als juridische handhaving ervaren wij structurele knelpunten in capaciteit. Voor uitbreiding van capaciteit, het in huis halen van expertise en het verder digitaliseren van de processen vragen wij een budget van € 180.000 beschikbaar te stellen.

Uitbreiding capaciteit en expertise

Dat de capaciteit nu knelt is allereerst het resultaat van de algemene groei van de gemeentelijke veiligheidstaak. Ook de inhoud van het werk verandert. Steeds vaker worden we geconfronteerd met complexe casussen waarin sprake is van verwevenheid tussen criminaliteit, sociale problematiek en vastgoed. Denk aan jongeren met een sociaalmaatschappelijke achterstand die in criminele netwerken terechtkomen, aan uitbuiting die zich achter voordeuren afspeelt of aan overlasterisituaties die in werkelijkheid blijken te draaien om drugshandel, arbeidsuitbuiting of illegale bewoning.

De gemeente ontwikkelt een steeds sterkere informatiepositie. Dit is een belangrijke stap vooruit, maar het heeft ook gevolgen. Meer signalen leiden tot meer casuïstiek, meer werkvoorraad en meer interne en externe afstemming. Het vraagt om zorgvuldige triage, juridische toetsing en actie, vaak binnen complexe vraagstukken over kwetsbare personen, huisvesting van arbeidsmigranten of de rol van verhuurders.

Bedrijfswagen

Voor de controle bij aanpak van ondermijning, wordt sinds enige tijd gebruik gemaakt van een leasecontract voor een bedrijfsauto. Het gebruik van een eigen voertuig door medewerkers van de gemeente, bijvoorbeeld bij huisbezoeken, levert ongewenste risico's op. De jaarlijkse structurele kosten voor het leasen van een bedrijfswagen bedragen € 10.000.

Aanpak prostitutie

De aanpak van (gedwongen) prostitutie is opgenomen in het uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid. Hiertoe willen we een "bestuurlijk prostitutiecontroleteam" inzetten. Gezien het aantal gevallen in Diemen is het opzetten van een eigen team niet effectief. Daarom werken

we hierop sinds 2024 samen met de gemeente Amstelveen. De gemeente Amstelveen heeft al enige jaren ervaring in de aanpak van prostitutie. We zijn gestart met een pilot.

De samenwerking is goed verlopen en de onderzoeken hebben meerdere keren tot goede resultaten geleid. In 2025 is deze samenwerking voortgezet. Gelet op de positieve ervaringen willen we deze samenwerking structureel maken. Het gaat hier om een uitgave van € 20.000 per jaar.

@ Programma Weerbaarheid

De landelijke overheid wil de weerbaarheid van de samenleving vergroten. Vanuit het Rijk en de Veiligheidsregio's wordt stevig ingezet op voorbereiding op verstoringen zoals langdurige stroomuitval, hittestress en digitale ontwrichting. Onze gemeente speelt hierin een actieve rol, zowel zelfstandig als in samenwerking met Duo+, Ouder-Amstel, Uithoorn en de Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland. Belangrijke onderdelen daarvan zijn een samenhangende aanpak van risicocommunicatie, de inrichting van (nood)steunpunten en de continuïteit van kritieke bedrijfsprocessen. Op lokaal niveau moet Diemen daar al invulling aan gaan geven en daar is in 2025 al een begin mee gemaakt.

De rijksoverheid gaat uit van een jarenlange inzet op dit thema maar er is nog geen duidelijkheid of en hoe het Rijk gaat bijdragen. Om deze opgave goed te coördineren, te versnellen en ervoor zorg te dragen dat eerste hulp kan worden geboden en advies aan de bevolking kan worden gegeven in het geval van een dergelijk incident, is capaciteit en middelen voor bijv. de inrichting van noodpunten. Ook vraagt het mogelijk om budget voor lokale communicatie-activiteiten.

We vragen daarom voor één jaar extra capaciteit van € 90.000. Daarnaast verwachten we in 2026 een investering te moeten doen voor de inrichting van noodsteunpunten. Ontwikkelingen hierin leggen we via kwartaalbrieven of de Kadernota aan u voor.

@ Preventie met Gezag

Preventie met Gezag is een domein overstijgende gebiedsgerichte aanpak die een impuls geeft aan de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit. De aanpak is gericht op het voorkomen dat jongeren met criminaliteit in aanraking komen en op het voorkomen en doorbreken van criminele carrières. De focus ligt op kinderen, jongeren, jongvolwassenen (8 tot en met 27 jaar) en hun omgeving, ook in de online wereld.

Momenteel werken 27 gemeenten in Nederland al aan het programma Preventie met Gezag. Maar jeugdcriminaliteit houdt niet op bij de grenzen van (groot)stedelijke gebieden. Daarom zijn 20 aanvullende gemeenten gevraagd een plan van aanpak te maken voor de urgente en relatief ernstige problematiek die ze kennen met jongeren in de criminaliteit. Diemen heeft daarom een plan van aanpak gemaakt op basis waarvan wij in aanmerking zijn gekomen voor een incidentele financiële bijdrage voor een periode van vier jaar (2024 tot en met 2027). Voor 2026 is deze bijdrage vastgesteld op € 415.000 en voor 2027 op € 205.000.

Wij stellen voor zowel de lasten als de baten in 2026 en 2027 te verhogen met deze bedragen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

1. Bijdrage aan de verbetering van de veiligheid

Subdoelen & activiteiten	
Subdoel 1.1 - Minder criminaliteit (inclusief minder adres- en identiteitsfraude)	
1.1.1	Verstrekken van goede voorlichting en preventiemaatregelen aan (groepen) inwoners en ondernemers
1.1.2	In samenwerking met bedrijfsleven inzetten van cameratoezicht en stimuleren particuliere collectieve beveiliging
1.1.3	Deelnemen aan RPKAA (informatie en voorlichting aan ondernemers)
1.1.4	Ondersteunen van bedrijfspanelen locatiegericht
1.1.5	Regievoeren en adviseren binnen KVO-trajecten (Keurmerk Veilig Ondernemen) zowel in winkelgebieden als bedrijfsterreinen
1.1.6	Tegengaan woninginbraken door middel van regievoering op het project samen veilig en veiligheidsmarkten
1.1.7	Intensivering bestuurlijke aanpak georganiseerde criminaliteit (deelname aan RIEC; verbrede toepassing van de wet Bibob gericht op hennepcultuur, motorclubs, prostitutie en mensenhandel, ongewenste bewoning)
1.1.8	Uitrol van project Scheerlicht in heel Diemen (integrale aanpak van woon- en identiteitsfraude, signaleren -criminele-netwerken en signaleren ondermijnende criminaliteit). Daarbij is het uitgangspunt dat repressieve aanpak wordt omgezet in een pro actieve inzet en uiteindelijk leidt tot een preventieve rol van gemeente en ketenpartners.
Subdoel 1.2 - Sociale cohesie en veilige leefomgeving	
1.2.1	Continueren van aanpak jeugdoverlast (inclusief top 600 en deelnemen aan veiligheidshuis)
1.2.2	Continueren van inzet van straatcoaches, mediation en buurtbemiddeling bij conflicten tussen burens (met name bij koopwoningen)
1.2.3	Stimuleren van bewonersinitiatieven (project Samen Veilig)
1.2.4	Inzetten openbare ordemaatregelen door burgemeester (bijvoorbeeld alcoholverbod, sluiting panden en tijdelijk huisverbod)
Subdoel 1.3 - Verhoogd gevoel van veiligheid in de eigen leefomgeving	
1.3.1	Uitvoering geven aan de acties zoals opgenomen in het veiligheidsjaarplan
1.3.2	Beperken gevolgen crisissituaties of calamiteiten
1.3.3	Jaarlijks laten uitvoeren van de Veiligheidsmonitor/Veiligheidsindex (in plaats van tweejaarlijks als gevolg van bezuinigingen van het ministerie van Justitie en Veiligheid)
1.3.4	Voortzetting beveiliging Bergwijkpark en Campus Diemen Zuid op het reguliere niveau.
1.3.5	Aandacht voor een veilige, goed verlichte inrichting van de openbare ruimte.

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Subdoel 1.1 % bibobtoetsen over totaal aan aangevraagde vergunningen (drank/horecawet, exploitatievergunning, vergunning seksinrichting)	100 %	100%	100 %	100%
Subdoel 1.1 Aantal integrale adrescontroles (binnen project Scheerlicht)	85	151	150	150
Subdoel 1.2 Aantal bemiddelingen bij conflicten tussen burens (m.n. koopwoningen)	18	17	20	25
Subdoel 1.2 Aantal openbare ordemaatregelen	39	41	35	40
% aandeel dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt	17 %	n.n.b.	14 %	14%

Verplichte indicatoren (BBV)	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal verwijzingen Halt per 1.000 jongeren	7	5	7	8
Aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners	1.1	1.2%	1.1	1.2
Aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	5.0	4.22	4.45	4.2
Aantal diefstallen uit woning per 1.000 inwoners	1.7	1.77	1.78	1.77
Aantal vernielingen en beschadigingen openbare ruimte per 1.000 inwoners	5.5	4.81	3.65	4.88

2. Verhoogde zelfredzaamheid

Subdoelen & activiteiten
Subdoel 2.1 - Meer burgers nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.1.1 - Integrale veiligheidsvoorlichting aan inwoners en doelgroepgericht (bijvoorbeeld aan ouderen), o.a. via veiligheidsmarkt en gemeentedag
2.1.2 - Bewust maken van inwoners en stimuleren van bewonersinitiatieven (o.a. via groepsapps en deelname aan burgernet)
2.1.3 - Werven van vrijwilligers en inzet van vrijwilligers (bewonersparticipatie)
Subdoel 2.2 - Meer bedrijven nemen verantwoordelijkheid voor de eigen veiligheid
2.2.1 - Stimuleren van initiatieven door bedrijven en instellingen voor de vergroting van eigen veiligheid van bedrijven, personeel en cliënten

3. Naleving van wet- en regelgeving m.b.t. leefomgeving

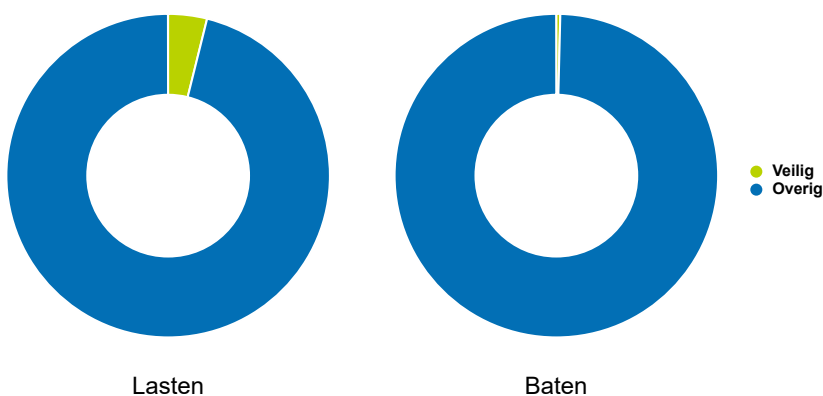
Subdoelen & activiteiten
3.1 - Naleving van wet- en regelgeving overeenkomstig jaarlijks handhavingsprogramma
3.1.1 - Jaarlijks wordt een handhavingsprogramma vastgesteld waarbij een duidelijke relatie wordt gelegd tussen beleidsdoelstellingen en de daarop gerichte handhaving
3.1.2 - Heldere communicatie over handhavingsbeleid en het jaarlijkse handhavingsprogramma
3.1.3 - Handhavers zichtbaar en vaak op straat door beperking administratieve binnen-taken
3.1.4 - Gemeentelijke handhaving handhaaft op afval, jeugd, honden, parkeren, fietsen, dak- en thuislozen en rijdend verkeer door middel van aanspreken, waarschuwen en boetes uitdelen
3.2 - Goede kwaliteit milieuhandhaving
3.2.1 - Integraal toezicht door gemeente en Omgevingsdienst op inrichtingen op het gebied van milieuwetgeving, energiegebruik en drank- en horecaregelgeving
3.2.2 - Regionale samenwerking toezichts- en handhavingstaken onderbrengen in de VTH samenwerking in regionaal verband

Prestatie-indicatoren	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Aantal gepleegde handhavingsinterventies: boetes gericht op het verminderen van overlast. ²	501	-	450	450
Aantal gepleegde handhavingsinterventies: waarschuwingen gericht op het verminderen van overlast. ²	2819	-	2500	2500

² Sinds de Begroting 2025 opgenomen in programma Veilig.

Wat mag het kosten?

Veilig	2026	2027	2028	2029
Structurele lasten	-4.915	-4.749	-4.542	-4.541
Structurele baten	465	257	50	50
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo structureel	-4.450	-4.492	-4.492	-4.491
Incidentele lasten	-90	-	-	-
Incidentele baten	-	-	-	-
Toevoegingen aan reserves	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-
Saldo incidenteel	-90	-	-	-
Saldo van baten en lasten	-4.540	-4.492	-4.492	-4.491

Meerjareninvesteringsplan

Omschrijving	Investeringsbedrag				Totaal	Afschrijving per jaar
	2026	2027	2028	2029		
- Geen investeringen voor dit programma					-	-

Beleidsontwikkelingen

Autonome en nieuwe ontwikkelingen	2026	2027	2028	2029
Veiligheidsregio Amsterdam Amstelland	-140	-140	-140	-140
Intensiveren aanpak ondermijning	-210	-210	-210	-210
@ Programma Weerbaarheid	-90	-	-	-
@ Preventie met gezag	-	-	-	-
Totaal nieuw beleid	-440	-350	-350	-350

Inkomen en armoede

Portefeuillehouder: M. Everhardt

Visie & strategisch doel

We willen dat onze inwoners zowel maatschappelijk als financieel kunnen meedoen in Diemen. Iedereen die er recht op heeft, krijgt een uitkering zolang het nodig is. Economische zelfredzaamheid en participatie is daarbij het streven.

We treden actief op om armoede en de effecten daarvan te bestrijden. Armoede levert veel stress op. Daarom biedt de gemeente Diemen een dienstverlening die daar rekening mee houdt en die toegankelijk, begrijpelijk en behulpzaam is .

Niet alles is op te lossen met regels en daarom zoeken we in Diemen soms de rek in de regels op om iets voor elkaar te krijgen. We blijven ons Rekmanifest uit 2018 hiervoor gebruiken met het doel om te blijven kijken naar mogelijkheden en oplossingen.

In 2025 heeft de raad armoedebeleid vastgesteld, waarbij we ons blijven richten op de meest kwetsbare inwoners. We zorgen ervoor dat meer inwoners in Diemen een fundament van bestaanszekerheid ervaren en zijn diverse speerpunten bepaald:

- Een verbonden gemeenschap
- Preventie als basis
- Bereik en toegankelijkheid
- Brede benadering voor kinderen in armoede
- Integrale samenwerking in de buurt |
- Inkomensgrenzen en draagkracht

We vinden het belangrijk dat inwoners met schulden snel perspectief krijgen op een schuldenvrij bestaan. Na maximaal aflossen in een schuldsaneringstraject, moet de inwoner met een schone lei verder kunnen. Het vroeg signaleren van betalingsachterstanden is een belangrijk speerpunt om te voorkomen dat schulden hoger oplopen.

Het programma Inkomen en armoede heeft een sterke relatie met het programma Sociaal. De Participatiewet, één van de drie decentralisaties in het sociaal domein, is daarin ondergebracht. Beide programma's hebben tot doel inwoners in staat te stellen te participeren in de samenleving. Het integraal beleidsplan voor het Sociaal Domein voor de periode 2020-2023 is verlengd tot 2027. Het programma inkomen en armoede is onderdeel van dit plan en de daarin verwerkte visie en (strategische) doelen.